

IZVJEŠTAJ

KOMISIJE O PRIJAVLJENIM KANDIDATIMA ZA IZBOR U ZVANJE REDOVNOG PROFESORA NA UŽU NAUČNU OBLAST FISKALNA EKONOMIJA

I PODACI O KONKURSU

Konkurs objavljen: 01.03.2017.
Uža naučna/umjetnička oblast: Fiskalna ekonomija
Naziv fakulteta: Ekonomski fakultet Pale, Univerzitet u Istočnom Sarajevu
Broj kandidata koji se biraju: 1
Broj prijavljenih kandidata: 1

II PODACI O KANDIDATU

1. Osnovni biografski podaci

Ime, srednje ime i prezime: Stojanović Bogdan Aleksandar
Datum i mjesto rođenja: 03.02.1974, Sarajevo
Ustanove u kojima je bio zaposlen: Univerzitet u Istočnom Sarajevu, Kabinet Predsjednika RS
Zvanja/ radna mjesta: asistent, viši asistent, docent, vanredni profesor.
Naučna/umjetnička oblast: Fiskalna ekonomija
Članstvo u naučnim i stručnim organizacijama ili udruženjima: Predavač na seminarima kontinuirane edukacije menadžera, računovođa i revizora koju sprovodi konsalting preduzeće d.o.o., "Revikon" iz Sarajeva.
Član Savjeta, a potom i Senata Univerziteta u Istočnom Sarajevu u periodu 2013 -2016. godina. Senior ekspert za reformu javnih finansija, Delegacija Komisije EU. Šef Katedre za ekonomsku politiku, Ekonomskog fakulteta u I. Sarajevu od 2007 do 2013. godine i Šef Katedre za finansije i računovodstvo od 2013. godine. Radnik pod ugovorom na brojnim stručnim projektima za lokalne, republičke, državne i međunarodne institucije, između brojnih izdvajaju se: Vlada Republike Srpske, Kancelarija Visokog predstavnika za BiH, Vijeće Ministara BiH, Komisija Evropske unije za BiH, Ministarstvo Finansija Republike Srpske, Poreska uprava Republike Srpske, Ministarstvo finansija BiH, Evropska komisija za BiH, Zavod za zapošljavanje Republike Srpske, Brojni razvojni projekti lokalnog značaja za opštine BiH i Republike Srpske.

2. Biografija, diplome i zvanja

2. Biografija, diplome i zvanja

Osnovne studije: Diplomirani ekonomista
Naziv institucije: Univerzitet u Istočnom Sarajevu
Mjesto i godina završetka: Istočnom Sarajevu, 1998.

Postdiplomske studije: Magistar ekonomije
Naziv institucije: Ekonomski fakultet Univerziteta u Beogradu
Mjesto i godina završetka: u Beogradu, 16.04. 2002

Naziv magistarskog rada: Makroekonomski efekti poreza na dodatu vrednost
Uža naučna oblast: Fiskalna ekonomija

Doktorat: Doktor ekonomskih nauka

Naziv institucije: **Ekonomski fakultet Univerziteta u Beogradu**

Mjesto i godina završetka: Beograd, 15.06.2006

Naziv disertacije: Poreske reforme u zemljama u tranziciji

Uža naučna oblast: Fiskalna ekonomija

Prethodni izbori u nastavna i naučna zvanja (institucija, zvanje i period):

1. Ekonomski fakultet u Istočnom Sarajevu, **Asistent pripravnik**, 1998-1999.
2. Ekonomski fakultet u Istočnom Sarajevu, **Asistent**, 1999-2002
3. Ekonomski fakultet u Istočnom Sarajevu, **Viši asistent**, 2002.-2006.
4. Ekonomski fakultet u Istočnom Sarajevu, **Docent**, 2006.-2011.
5. Ekonomski fakultet u Istočnom Sarajevu, **Vanredni profesor**, od 2011. godine

3. Naučna djelatnost kandidata

A. Monografije, udžbenici, praktikumi, tematski zbornici prije posljednjeg izbora:

1. Tranzicija i poreske reforme, monografija, Revikon, Sarajevo, 2007.
2. Osnovi ekonomije – dio makroekonomija, Ekonomski fakultet Univerziteta u Istočnom Sarajevu, 1998.
3. Mjere i akcije za smanjenje nezaposlenosti- sa posebnim osvrtom na predstojeću reformu fiskalnog sistema, Zavod za zapošljavanje RS, Istočno Sarajevo, 2009.
4. Važnost reformi u oblasti carinske politike, Uvodni Izvještaj na simpozijumu „Carinski sistem u BiH“, Fridrich Ebert Stiftung, Banja Luka, Septembar, 2003.
5. Razlozi za i protiv diferencirane stope PDV u BiH, Međunarodni simpozijum računovođa, Neum, 2008.
6. Ekonomija Srpske, koautor i redaktor, Ekonomski fakultet, Istočno Sarajevo, 2007.
7. Kako započeti biznis, koautor, Ekonomski fakulteti Univerziteta u Istočnom Sarajevu i Banja Luci, 2006.

B. Radovi objavljeni u naučnim i stručnim časopisima međunarodnog značaja prije posljednjeg izbora:

1. Empirijska analiza koristi od uvođenja niže stope poreza na dodatatu vrednost, (U: „konkurentnost i evropski put Bosne i Hercegovine“, zbornik radova, 9. Međunarodni simpozijum, recenzija: uređivački kolegij izdavača), Revikon, Neum, 2008.
2. Tranzicija i Evropske integracije, Međunarodni simpozijum računovođa, Neum, 2007.
3. Porez na dohodak u zemljama jugoistočne Evrope, Internacionalni simpozijum računovođa, Neum, 2008.
4. Fiskalni efekti harmonizacije pravnih propisa sa EU, Međunarodni simpozijum računovođa i revizora, Revikon, Neum, 2009.

C. Časopisi nacionalnog značaja prije posljednjeg izbora:

5. Problemi dvostrukog oporezivanja u BiH, Revikon, Sarajevo, 2008.
6. Javni dug u BiH, Porezni savjetnik, br. 2, Revikon, Sarajevo, 2008.
7. Reforma poreza na imovinu u Republici Srpskoj, Revikon, Sarajevo, 2008.
8. Analiza poreske konkurentnosti PDV sistema u zemljama bivše SFRJ, Revikon, Sarajevo, 2004.
16. PDV -zašto stopa od 17%?, Porezni savjetnik, Sarajevo, 2004.

9. Metode i značaj izbjegavanja međunarodnog dvostrukog oporezivanja, Porezni savjetnik, br. 4, Revikon, Sarajevo, 2008.
10. Kratki uvod u PDV, Uspješan menadžer, Banja Luka, 2003.
11. PDV- trendovi, Privredne informacije, Banja Luka, 2003.
12. Kopiranje stranih riješenja bi bilo čista improvizacija, Kolekcija radova društva za promociju menadžmenta, Banja Luka, 2003.
13. Nadmoćnost PDV u odnosu na druge oblike oporezivanja prometa, Poslovne novine, Sarajevo, 2004.
14. Dilema oko izbora poreske strukture sistema PDV, Poslovni informator, Sarajevo-Bijeljina, 2004.
15. Finansijski aspekti u uslovima efektuiranja Svjetske ekonomske krize na zaposlenost u Republici Srpskoj, Savez sindikata RS, Teslić, 2009.

D) Zbornici skupova nacionalnog značaja prije posljednjeg izbora:

1. Poreska konkurencija, jedina nepoželjna konkurencija u ekonomiji u tranziciji, Zbornik radova, recenzija: uređivački kolegij izdavača, Ekonomski fakultet I. Sarajevo, 2007.
2. Harmonizacija oporezivanja poreza na dobit sa EU, Zbornik radova, Ekonomski fakultet Pale, 2009.
3. Fiskalna politika EU sa akcentom na Srednju i Istočnu Evropu – pouke za Bosnu i Hercegovinu, Zbornik radova, Ekonomski fakultet u Istočnom Sarajevu, 2010.

E) Rad na naučno-istraživačkom projektu prije posljednjeg izbora:

A) Rukovođenje projektom nacionalnog značaja:

1. Strategija razvoja Opštine Novo Goražde, Rukovodilac projekta, Institut Ekonomskog fakulteta u I. Sarajevu, 2007.
2. Formiranje institucionalne razvojne strategije za opštinu Višegrad, rukovodilac, Institut Ekonomskog fakulteta I. Sarajevo, 2007.

B) Učešće u izradi projekta:

1. Fiskalna ekonomija RS, Strategija razvoja Republike Srpske, 2011- 2014, Ekonomski institut, Banja Luka, 2010.
2. Strategija i koncept privatizacije SOD „Jahorina“, Institut Ekonomskog fakulteta I. Sarajevo, 1999.
3. Organizacija Savjeta ministara BiH, Institut Ekonomskog fakulteta I. Sarajevo i Institut Ekonomskog fakulteta u Sarajevu, 2000.
4. Tehnička podrška aktivnostima vezanim za sukcesiju Jugoslavije, Savjet ministara BiH, 2000.
5. Revitalizacija industrijske proizvodnje u RS i rješenje problema nezaposlenosti, Institut Ekonomskog fakulteta I. Sarajevo, 2002.

2. Radovi poslije posljednjeg izbora

Radovi objavljeni nakon posljednjeg izbora:

A) Knjige:

1. Javne finansije, Stojanović, A. i Raičević, B., Revikon, Sarajevo, 2013.
2. Fiskalni sistemi, Stojanović, A., Helić, A., Stakić, B., Revikon, Sarajevo, 2016.
3. Budžet i budžetiranje, Stojanović, A i Kulina, D., Ekonomski fakultet Univerziteta u Istočnom Sarajevu, 2017.

B) Monografije:

1. Andrićgrad u Višegradu, Stojanović, A., Ekonomsko finansijska analiza, Univerzitet u Istočnom Sarajevu, 2013.

C) Radovi objavljeni u naučnim časopisima i zbornicima:

1. Efektuiranje Svjetske ekonomske krize u Evropskoj uniji – pouke za fiskalnu politiku u Republici Srpskoj, Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Istočnom Sarajevu br. 4, 2011.
2. Reforma poreza na imovinu u RS, Porezni savjetnik, br. 3, Sarajevo, 2012.
3. Dometi fiskalne decentralizacije u RS, Porezni savjetnik br. 2, Revikon, Sarajevo, 2012.
4. Profitabilnost carinskih terminala u BiH, Porezni savjetnik br. 3, Revikon, Sarajevo, 2012.
5. Multiplikativni efekti turizma u uslovima recesije, Stojanović, A. I Matijašević, M., Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u I. Sarajevu, 2012.
6. Porezi na imovinu u BiH, Stojanović, A., Porezni savjetnik, Revicon, 2013.
7. Dileme oko izbora obveznika poreza na dohodak građana, Porezni savjetnik br. 35. Revikon, Sarajevo, 2013.
8. Šarolikost efektivnog poreskog opterećenja imovine u Bosni i Hercegovini, Stojanović, A. i Čegar, B., Ekonomist, Univerzitet u I. Sarajevu, Bijeljina, 2013.
9. Prekogračna saradnja Istočne BiH i Zapadne Srbije – mogućnost razvoja turizma, Bojat, M. I Stojanović, A., Zbornik radova sa III Naučne konferencije sa međunarodnim učešćem JPD –IPT, 2014.
10. Državna pomoć u oblasti politike konkurentnosti, Gluhović, A., Kusmuk, D, i Stojanović, A., Zbornik radova sa IV Naučne konferencije JPD, Ekonomski fakultet Univerziteta u I. Sarajevu, 2015.
11. Ugovori o izbjegavanju dvostrukog pravnog oporezivanja, Stojanović, A., Porezni Savjetnik, Revikon, Sarajevo, 2015.
12. Međunarodno dvostruko pravno oporezivanje, Revicon, Sarajevo, 2015.
13. Poreske prevare i utaje, Stojanović, A. i Jovanović, Nj., Zbornik radova sa Naučnog skupa Ekonomija i kriza – Treba li nam novi odgovor, Ekonomski fakultet Univerziteta u I. Sarajevu, 2015.
14. Europe 2020 – Economic Growth Based on the Knowledge and Innovation, Stojanović, A., IV Međunarodna naučna konferencija Visokog obrazovanja u Srbiji, Užice, 2015.
15. Ekstrafiskalni ciljevi i unutrašnje migracije stanovništva, Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Brčkom, Brčko, 2015.
16. Fiskalno opterećenje i fiskalni kapacitet u BiH, Stojanović, A., Porezni savjetnik, Sarajevo, 2016.
17. Reforms of Financing Pension Insurance System in Conditions of Transition, Stojanović, A., Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u I. Sarajevu, 2016.
18. Komparacija fiskalne presije u BiH i zemljama EU i OECD, Hodžić, N. i Stojanović, A., Zbornik radova sa Konferencije Jahorinski biznis forum, 2016.
19. Regionalna poreska konkurentnost Republike Srpske, Stojanović, A. i Damjanović, M., Zbornik radova sa Konferencije Jahorinski biznis forum, 2016.
20. Theoretical and Methodological Aspects of Optimization of Relationship Between Economic potential and Sources for public Needs, Stojanović, A., Economics, Bijeljina, 2016.

20. Metodologija utvrđivanja fiskalnog opterećenja, Stojanović, A., Zbornik radova sa Naučnog skupa Ekonomija danas- slobode, konkurencija, subvencija, Ekonomski fakultet Univerziteta u I. Sarajevu, 2016.
21. Regresivnost poreza na dodatu vrijednost u BiH, Stojanović, A, Zbornik radova sa Međunarodne naučne konferencije Ekonomskog fakulteta, Brčko, 2016.
22. Fiscal Decentralization – World Experience and Our Practice, Stojanović, A., Economics, Oikos , Bijeljina, 2017.

D) Rukovođenje projektom nacionalnog značaja :

1. Ekonomska opravdanost izgradnje graničnog prelaza Vardište, Ekonomski fakultet, Univerzitet u I. Sarajevu, 2013.
2. Elaborat o ekonomskoj opravdanosti javnog ulaganja u Andrićgrad, Univerzitet u I. Sarajevu, 2012.
3. Ekonomska i društvena opravdanost osnivanja Visoke škole lijepih umjetnosti u Andrićgradu, ministarstvo obrazovanja, Banja Luka, 2016.

E) Recenzija projekta međunarodnog značaja

1. Ekonomski aspekti prilagođavanja Republike Srpske i BiH Evropskoj uniji: značaj i dometi strategije EU 2020, Ministarstvo nauke i tehnologije Republike Srpske, Banja Luka, 2014.

Kratak prikaz izabranih radova:

1. Naučna knjiga, udžbenik, **JAVNE FINANSIJE**, autora: prof. dr Aleksandra Stojanovića profesora Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Istočnom Sarajevu i prof. dr Božidara Raičevića profesora Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, predstavlja zaokruženi rad o teoretskim aspektima sva četiri sastavna dijela javnih finansija: javnih rashoda, javnih prihoda, budžeta i njemu sličnih institucija i finansijskog izravnjanja. Načinom obrade navedenih pitanja, sadržajem a posebno veoma zastupljenim didaktičkim elementima u izlaganju složene i obime materije, naučna knjiga JAVNE FINANSIJE kvalitetno i u potpunosti pokriva sadržaj definisan nastavnim programom predmeta pod nazivom Javne finansije, odnosno do skora pod nazivom Fiskalna ekonomija ili Finansije i finansijsko pravo. Navedena knjiga, je u potpunosti usaglašena ne samo sa aktuelnim Nastavnim planom i programom fakulteta Univerziteta u Republici Srpskoj, već gotovo u potpunosti anticipira i sadržaje nastavnih plana i programa Ekonomskih i Pravnih Fakulteta u BiH. Za valjano i aktuelno savladavanje materije javnih finansija, posebno dijela koji se odnosi na javne prihode (česte izmjene i dopune poreskog zakonodavstva), čitaoci se upućuju i na selektivno korišćenje poreskog zakonodavstva Republike Srpske i Federacije BiH (odgovarajući dijelovi 19 zakona iz oblasti javnih finansija). Konačno, valja napomenuti da je knjiga je snabdjevena i indeksom najviše korištenih osnovnih pojmova kao i veoma aktuelnom i bogatom bibliografijom. Knjiga ima 5 dijelova sa 39 poglavlja, 22 tabele i bibliografski i dokumentacioni dodatak.
2. Knjiga „**Fiskalni sistemi**“, je pisana kao sistem nauke o javnim finansijama sa komparativnim prikazima konkretnih zakonskih rješenja u BiH, okruženju i razvijem zemljama. Materija koja se izučava je od izuzetne važnosti, posebno gledajući iz ugla aktuelnih problema izazvanih ekonomskom krizom koja je otvorila brojna pitanja uloge države u ekonomiji. S druge strane, postoji apsolutni deficit domaćih naučnih radova iz fiskalne ekonomije u Republici Srpskoj i Federaciji BiH. Javni, odnosno državni sektor u savremenim uslovima ima značajne razmjere. Javno trošenje odnosno fiskalno opterećenje je u mnogim savremenim državama oko polovine

GDP i pokazuje tendenciju povećavanja. Objašnjenje što je to tako se mora potražiti u okolnostima da tržišni mehanizam nije u stanju da uvek ostvari sve funkcije. Mogu nastati situacije u kojima tržište ne može dati optimalne rezultate. Grosso modo, knjiga obuhvata četiri strukturno vješto usklađene i logički povezane veće cijeline. To su: (1) javni rashodi, (2) javni prihodi, (3) budžet i njemu slične finansijske institucije, (4) finansijsko izravnane i 5) komparativni prikaz. Poseban značaj ove knjige ekonomskoj nauci nalazi se u sintetizovanim zaključcima o ulozi države u privredi. Države koje razmišljaju o fiskalnoj ekspanziji treba da vode računa o mogućim kratkoročnim i dugoročnim rizicima takvih mjera. Knjiga razrješava neke dileme prisutne u naučnim i stručnim BiH krugovima. Prostor za podsticanje ekonomske aktivnosti fiskalnom ekspanzijom u zemljama kao što je BiH ograničen je prije svega saznanjima stranih i domaćih ulagača o fiskalnoj solventnosti zemlje. Svaka fiskalna ekspanzija nosi potencijalnu prijetnju dugoročnoj održivosti javnih finansija. Mnogo toga zavisi od početnog stanja javnih finansija i problema održivosti koji su postojali prije početka krize. Tako u BiH-RS problemi postoje zbog prijašnjih visokih budžetskih deficita i visokog javnog duga. Efikasnost diskrecionih aktivnosti fiskalne politike zavisi od načina na koji se paket podsticaja oblikuje i predstavi javnosti. Nedosledni i nejasni planovi uzrokuju nesigurnost među privatnim subjektima, tako da krajnji efekat može biti štetan. Takođe, za primjenu diskrecionih fiskalnih aktivnosti treba dosta vremena. Diskrecioni fiskalni podsticaji povezani su s velikim brojem političkih rizika. Zbog političkih pritisaka podsticajna sredstva se često ne usmjeravaju prema onim sektorima privrede u kojima bi donosila najveće koristi za proizvodnju i zaposlenost, nego prema sektorima koje naširoko prate mediji, samim tim ima najveću vrijednost za političare. U obimu u kojem je fiskalnu ekspanziju moguće finansirati bez povećanja rizika održivosti, preporučuje se usmjeravanje fiskalnih podsticaja na siromašne i socijalno ranjive slojeve stanovništva. Efikasnost budžetske ekspanzije u ublažavanju recesije zavisi od otvorenosti ekonomije, fiskalni multiplikatori su obično niži u malim i otvorenijim ekonomijama

3. **Knjiga „Budžet i budžetiranje“** autora Aleksandra Stojanovića i Dragan Kuline predstavlja naučno djelo u kojem je složena i za društvo značajna materija istražena, objašnjena i prezentovana jasno i sveobuhvatno sa teorijskog i praktičnog aspekta. Knjiga predstavlja spoj dugogodišnjeg iskustva autora u ovoj oblasti i izvršenih teorijsko metodoloških istraživanja. Sadržaj knjige Fiskalni sistemi obuhvata 339 strana teksta formata A4 (latinično pismo, font Times New Roman, veličina slova 12pt, jednostruki -Single- prored), uključujući i literaturu. Knjiga sadrži tabele, grafikone i brojne primjere i prikaze kojima se sistematizuju ili pojašnjavaju teorijske i/ili praktične postavke. U radu se koristi standardna terminologija specifična za predmetnu oblast, a isti je je pisan jednostavnim i razumljivim stilom, bez opterećujućih digresija, što doprinosi lakšem savladavanju ove inače vrlo delikatne materije. Korišćeni su izvori domaćih i stranih autora. Izvori su relevantni i, uz primjenu aktuelne zakonske i profesionalne regulative Bosne i Hercegovine, Federacije BiH i Republike Srpske, primjereni su za tematiku knjige. Knjiga se sastoji od 10 poglavlja i obiluje empirijskom i statističkom građom i analizama.

4. **Monografija „Andrićgrad u Višegradu“**, nastala je iz projektnog zadatka Stojanović Aleksandra u kome je analizirana finansijsko-ekonomska opravdanost ulaganja javnih sredstava u turističko naselje Andrićgrad u Višegradu. Obima je 90 strana, a sastoji se od 5 poglavlja koji međusobno čine jednu logičnu povezanu cijelinu. Pored obilja informacija, knjiga prevashodno predstavlja dobar primjer izrade projektnog zadatka na temu finansijsko ekonomske analize, a na bazi empirijskog istraživanja i u uslovima oskudnosti podataka sa terena.

5. Naučni rad **„Regresivnost poreza na dodatu vrijednost u BiH“**, pisan je na 9 strana i bavi se izuzetno složenom tematikom određivanja koristi i troškova od eventualnog uvođenja niže stope PDV u sistem indirektnog oporezivanja u BiH. S obzirom da je Bosna i Hercegovina prihvatila sporazum o trgovinskoj liberalizaciji sa zemljama iz kojih dolazi veći dio ukupnog uvoza, ideja o

uvođenju diferenciranih stopa PDV često "pada u vodu" iz razloga koje čisto finansijske prirode. Ukidanjem carinskih dažbina očekuje se i drastičan pad prihoda od indirektnih poreza, koji se s druge strane ne može kompenzovati niskim učešćem direktnih poreza u ukupnim prihodima. Rizik uvođenja niže stope po budžetske prihode ali i eventualnu zaštitu siromašnijih potrošača je još veća s obzirom na činjenicu da niti na jednom nivou vlasti ne funkcionišu efikasno instrumenti kontrole cijena (direkcija za cijene, robne rezerve, antimonopolističke mjere...) kojima bi se garantovalo sniženje cijena. Naprotiv, na oligarskom tržištu kako je u BiH, vjerovatno bi se razlika u cijeni uvođenjem niže stope pretočila u profite, dok bi istovremeno budžet bio uskraćen za prihode. Stoga je doprinos istraživanja više empirijskog značaja u cilju pokušaja da se odgovarajućim kvantitativnim metodama pokuša dati odgovor na pitanje: da li bi stvarno uvođenje niže stope PDV učinilo sistem progresivnim, što znači da bogatiji po efektivno višim stopama budu oporezovani u odnosu na siromašne?

6. Naučni rad "**Ekstrafiskalni ciljevi i unutrašnje migracije stanovništva**", pisan je na 11. strana i sadrži prikaz stanja u vezi sa socijalno-političkim ciljevima fiskalne politike (skup brojnih ciljeva socijalne i političke konotacije), i preporukama u nastojanjima države da smanji razlike u materijalnom i socijalnom položaju poreskih obveznika u pojedinim regijama, posebno preko redistributivnih funkcija javnih finansija. Ova socijalno-politička dimenzija manifestuje se u činjenici da se mijenjaju apsolutni i relativni iznosi (veličine) ekonomske snage koja je predstavljala osnovicu za oporezivanje. U okviru socijalno-političkih ciljeva fiskalne politike uključivane su i odgovarajuće dimenzije demografskih, odnosno populacionih ciljeva i zadataka. Iz rada se može nedvosmisleno zaključiti, na osnovu svega, da BiH iako sa izuzetno decentralizovanom društveno-političkom strukturom, ima izuzetno centralizovanu fiskalnu strukturu na nivou entiteta i to sa vrlo neujednačenim stepenom ekonomskog razvoja između pojedinih nižih oblika društveno-političkih organizovanosti. Ekonomski razvijene, su, uglavnom, zajednice opština sa visokim stepenom urbanizacije, dok nasuprot malom broju njih, stoji veliki broj nerazvijenih opština. Oba entiteta, pate od izuzetno neujednačenog stepena ekonomskog razvoja, što se manifestuje iseljavanjem - koncentracijom stanovništva u gradove u kojima je dostupnija i kvalitetnija javna usluga (mogućnost zapošljavanja, zdravstvo, obrazovanje i sl.) - povećavajući regionalne ekonomske razlike.

7. Naučni rad **Fiscal Decentralization – World Experience and Our Practice (Fiskalna decentralizacija – svjetska iskustva i naša praksa)**, pisan na 13 strana, postavljen je na osnovnoj hipotezi da: "Iako tek treba sistematski da se istraži odakle dolazi inicijativa za fiskalnom decentralizacijom, ograničeni dokazi pokazuju kako decentralizacija nudi velike mogućnosti za poboljšanje pružanja javnih usluga, ali i da njen rezultat zavisi od vrste decentralizacije koja se sprovodi, te o institucijama koje je sprovode". Nisu rijetki primjeri da se decentralizacija sprovodi stihijski bez odgovarajućeg pravnog okvira i jasno definisanih pravila ili da se jednostavno uveze iz druge zemlje, a da se pritom ne uzima u obzir da li je lokalna vlast u svojoj zemlji sposobna da izvrši svoje nadležnosti. Decentralizacija je često stvar političke realnosti, a sama po sebi, nije ni dobra ni loša. Fiskalna decentralizacija je naročito aktuelna u mnogim državama zbog bojazni od daljeg rasta javne potrošnje. Podaci o obimu javne potrošnje u većini država, pogotovu u posljednje dvije decenije pokazuju na stalno povećanje javne potrošnje u BDP-u. Rezultati ovoga istraživanja ukazuju i na visok stepen korelacije između fiskalne decentralizacije i rasta javne potrošnje i to tako da je centralizacija udružena sa većim učešćem javne potrošnje u BDP-u. Zato jedan dio stručne javnosti već duže vrijeme ističe stav da fiskalna decentralizacija doprinosi većoj efikasnosti u alokaciji resursa i smanjuje obim javne potrošnje.

8. U naučnom radu, "**Državna pomoć u oblasti politike konkurentnosti**" autori se bave istraživanjem instrumenta fiskalne politike kako bi se pomoglo određenim privrednim granama, subjektima i preduzećima. U savremenoj praksi to je, pored izvoznih djelatnosti i poljoprivrede, svakako i turizam. Državna pomoć je samo jedan od tri moguća oblika intervencije. Naime,

državna intervencija na tržištima može biti u obliku: (a) finansijske pomoći, (b) regulacija i (c) direktne državne investicije. Direktna i indirektna finansijska pomoć preduzećima (subvencije) su do sada najzastupljeniji oblik državne podrške konkurentnosti turističke privrede. Daje se u obliku direktnog transfera budžetskih sredstava ili indirektno, putem povoljnijih odnosno subvencionisanih kredita, državnih garancija, poreskih olakšica i oslobađanja, smanjivanja obaveza po osnovu doprinosa, opraštanje poreskih obveza i sl. Dakle, državna pomoć je samo jedan od tri moguća oblika državne intervencije, a cilj im je podsticanje neke ekonomske aktivnosti, i jačanje određenog ekonomskog sektora ili predzeća.

S obzirom na preuzete obaveze Bosne i Hercegovine po osnovu ugovora o Stabilizaciji i pridruživanju, potrebno je procijeniti da li će i koje vrste državne pomoći morati biti korigovane. Uz mogućnosti oslanjanja i na EU fondove, treba jačati i transparentost sistema dodjele i kontrole državne pomoći.

9. U naučnom radu pod naslovom **“Reforms of Financing Pension Insurance System in Conditions of Transition”** („Reforme sistema finansiranja penzionog osiguranja u uslovima tranzicije“) se polazi od premise da u Bosni i Hercegovini, kao i u velikom broju zemalja, već duži niz godina prisutna je ozbiljna kriza penzionog sistema. Trenutni sistem koji funkcioniše na konceptu međugeneracijske solidarnosti, usled negativnih demografskih i privrednih kretanja, te smanjenja broja zaposlenih, i povećanja broja penzionera, finansijski je neodrživ. Kako osnovni cilj penzionog sistema (socijalna sigurnost građana, odnosno zaštita od rizika starosti, invalidnosti i smrti) nije ispunjen, čini se da je neophodna reforma penzionog sistema. U radu se daje odgovor na pitanje: kako na socijalno najbezbolniji, a opet, ekonomski prihvatljiv način transformirati penzioni sistem međugeneracijske solidarnosti u sistem individualne kapitalizirane štednje? Provođenje penzione reforme ima za cilj da uspostavi dugoročno održivi penzioni sistem koji

će pružiti kvalitetnu zaštitu od rizika, starosti, smrti, invalidnosti, a istovremeno biti usklađen sa privrednim i demografskim kretanjima i osigurati adekvatan nivo primanja građanima u poznijem životnom dobu. Rezultat rada je definisanje široke, objektivne slike o trenutnom stanju u kome se penzioni sistem nalazi, kao i davanje osnovnih smjernica za reformske pravce i razvoj u budućnosti.

10. Istraživanja u naučnom radu pod naslovom **„Theoretical and Methodological Aspects of Optimization of Relationship Between Economic potential and Sources for public Needs Settlement“** (Teoretski i metodološki aspekt optimizacije odnosa ekonomskog potencijala i izvora za namirivanje javnih potreba) polazi od osnovne hipoteze da je relativni nivo fiskalnih prihoda u odnosu na ukupni agregat društvenog proizvoda ili nacionalnog dohotka, središnji pokazatelj koji treba utvrditi u nacionalnoj ekonomiji. Težnja gotovo svake ekonomske, a posebno fiskalne politike, je da taj pokazatelj izražava optimalni odnos između onog dijela društvenog proizvoda ili nacionalnog dohotka koji se namjerava upotrebiti za namirivanje javnih potreba i samog opšteg agregata ovih potonjih ekonomskih kategorija. Posebno je njegov značaj u osmišljavanju koncepcije srednjoročnog ili pak dugoročnog

društveno-ekonomskog razvoja. Potrebno je odrediti i okvire globalne raspodjele društvenog proizvoda ili nacionalnog dohotka, prihvatljive, na jednoj strani, sa stajališta uravnoteženog i stabilnog ekonomskog rasta, a s druge strane, sa stajališta uravnoteženih interesa svih socijalnih struktura savremenih miješovitih društava.

11. Naučni rad pod naslovom **„Metodologija utvrđivanja fiskalnog opterećenja“**, bavi se jednim od ključnih pitanja koje se postavlja u savremenom svijetu, a to je pitanje visine učešća javnih rashoda, odnosno javnih prihoda, u ukupnoj novostvorenoj vrijednosti (narodnom dohotku, odnosno društvenom proizvodu) neke zemlje u toku jedne kalendarske godine. Odavno je uočeno da je za realizaciju zdravih i efikasnih međunarodnih ekonomskih odnosa izuzetno važno poznavati stepen fiskalnog opterećenja u sopstvenoj zemlji i u zemljama s kojima

se saraduje. Zbog toga nije iznenađujuće da su mnoge respektabilne međunarodne organizacije pristupile sačinjavanju odgovarajućih, za većinu zemalja prihvatljivih i uporedivih klasifikacija javnih prihoda. Među četiri u svijetu postojeće klasifikacije javnih prihoda najprihvatljivija je i u najvećoj upotrebi klasifikacija OECD (eng. OECD Classification). Osim nj, u upotrebi su još i klasifikacija Ujedinjenih nacija pod nazivom Sistem nacionalnih računa (eng. SNA – Systems of National Accounts), Evropski sistem integrisanih ekonomskih računa (eng. ESA – European System of Accounts) i klasifikacija Međunarodnog monetarnog fonda (eng. IMF Classification). Osim toga, u upotrebi je, u najvećem broju zemalja svijeta, i prihvatljiva metodologija utvrđivanja bruto domaćeg proizvoda prema tržišnim cijenama (GDP).

12. U naučnom radu **“Regionalna poreska konkurentnost Republike Srpske”**, polazi se od pretpostavke da u teorijskim razmatranjima u fiskalnoj ekonomiji poreski podsticaji obično imaju negativnu konotaciju, zbog njihovog distorzivnog efekta u alokativnom smislu i mogućnosti izbjegavanja plaćanja poreza. Njihov efekat međutim, može biti i pozitivan ukoliko oni služe disciplinizaciji fiskalnih vlasti da racionalnije postupaju pri korištenju novca svojih poreskih obveznika. Dokazuje poreska konkurencija je prihvatljiva i onda ako se pođe od toga da svaka redukcija poreskog opterećenja ima pozitivan efekat samim tim što smanjuje mrtvi teret oporezivanja. Međutim, u slučaju kada poreska konkurencija dovodi do erozije poreskih prihoda koji se naplaćuju na osnovicu koju čini dohodak, odnosno prihod od kapitala, tada je potrebno preduzeti odgovarajuće mjere za njeno spriječavanje. U tom cilju, kao i radi spriječavanja dvostrukog oporezivanja, ali i dvostrukog izuzimanja i radi pojačavanja saradnje između nacionalnih poreskih organa, potrebno je uspostaviti koordinisanu akciju na nivou EU. Neophodnost saradnje treba da postoji i između samih nacionalnih poreskih organa država članica. Ovo je posebno važno, budući da je nejasna linija razgraničenja između pravične i nepravične poreske konkurencije. Zaključuje se da, kada je reč o poreskim podsticajima, krajnji cilj poreske politike mora biti da na neki način izbalansira zaštitu neophodnog nivoa javnih prihoda i konkurentnosti zemlje.

13. U radu pod naslovom **„Fiskalno opterećenje i fiskalni kapacitet u BiH”**, autor navodi brojne analize i stavove o fiskalnom opterećenju u Bosni i Hercegovini, koji su dijametralno suprotni i kao takvi izazivaju zbunjenost javnosti. Nosioци poreke vlasti prednjače u stavovima da su u BiH građani i privreda najmanje opterećeni u regionu, a da je BiH kao takva „najprivlačnija za strane direktne investicije“. Pri tome se, namjerno ili slučajno i u službenim dokumentima vlada u BiH daju djelimično tačni ili pogrešni podaci tipa: „stopa PDV od 17% je najniža u regionu“, a ispostavlja se da sve ostale zemlje imaju pored opšte po jednu ili više sniženih stopa PDV na osnovne životne potrepštine, kao i niz oslobođenja krajnjih kupaca. Ili, „imamo najniže poreske stope na plate – samo 10%“, a da se ne kaže da su te plate istovremeno opterećenje najvišim stopama doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, da preduzeća plaćaju brojne parafiskalitet iz svoje dobiti, pored poreza na dobit, itd. Jedno od ključnih pitanja koje se postavlja u radu svakako je pitanje visine učešća javnih rashoda, odnosno javnih prihoda, u ukupnoj novostvorenoj vrijednosti (narodnom dohotku, odnosno društvenom proizvodu) neke zemlje.

14. Naučni rad iz **„Strategija Evropa 2020 – ekonomski rast baziran na znanju i inovacijama”** iz oblasti je fiskalne ekonomije i polazi od pretpostavke da javni rahod - obrazovanje predstavlja kamen temeljac moderne proizvodnje i uslužnih djelatnosti pa zbog toga i treba da bude usklađeno sa potrebama preduzeća, jer poslodavci sve više traže visoko obučenu radnu snagu i obrazovan menadžment. Zemlje koje su bile najuspješnije u stvaranju novih radnih mjesta, kao što su Japan i SAD, su zapravo one koje su se najbrže prilagođavale i preusmjeravale ka ekonomijama zasnovanim na znanju i visokim tehnologijama. Sa druge strane, EU je dugo bila uključena u politiku neutralisanja nezaposlenosti, umesto da je bila uključena u stvaranju novih radnih mjesta., ali je ipak socijalna solidarnost određenih socijalnih grupa, u cilju održavanja dohotka

veća u EU. Kako je obrazovanje važan faktor ukupnog razvoja sve više se akcenat stavlja na njegovo pospješivanje unutar Evropske Unije. Evropska unija podupire širok raspon aktivnosti u području obrazovanja, kulture, istraživanja i mladih.

15. U radu pod naslovom „**Korupcija**“ autor se bavi tematikom kvazi fiskalne aktivnosti države i paralelne ekonomije, koju autori nerado stavljaju u udžbeničku ili pak stručnu literaturu iz razloga što je riječ o pojavama koje je teško kvantifikovati, pa se uglavnom ordinalno procjenjuju štete koje izazivaju na kompletan sistem javnih finansija. Zaključci ovog istraživanja su dvojaki: 1) i domaća i strana javnost ukazuju na ogrmne razmjere i posledice ovih fenomena kod nas; 2) borba protiv ovih pojava je i obavezan predulov na putu ka Evropskoj uniji. Korupcija je u BiH prepoznata kao značajan problem, i smatra se kao jedna od ključnih prepreka u procesu naperetka zemlje ka Evropskoj uniji. O težini situacije govori i Izvještaj Komisije Evropskih zajednica o naperetku Bosne i Hercegovine u 2008. godini u kome stoji: „korupcija je široko rasprostranjena i ostaje ozbiljan problem, posebno unutar struktura vlasti“.

16. U naučnom radu „**Multiplikativni efekti turizma u uslovima recesije**“ autori iznose stavove da svi relevantni izvori ukazuju na visoko otpornost turizma kao privredne grane, čak i u uslovima globalne finansijske krize koja se očituje i u BiH privredi. Korištenjem, prevashodno ekonometrijskih i kvantitativnih metoda, autori izvode dokaze o veličini multiplikatora u BiH turizmu i značaju javnog ulaganja u isti.

17. U radu „**Borba protiv nezaposlenosti ulaganjem u obrazovanje**“, autor se bavi efektivnošću i efikasnošću ulaganja u obrazovanje u cilju antirecesione politike. Komparativnom analizom se predstavljaju zemlje koje su bile najuspješnije u stvaranju novih radnih mjesta, kao što su Japan i SAD, zapravo one koje su se najbrže prilagođavale i preusmjeravale ka ekonomijama zasnovanim na znanju i visokim tehnologijama. Sa druge strane, EU je dugo bila uključena u politiku neutralisanja nezaposlenosti, umjesto da je bila uključena u stvaranju novih radnih mjesta, ali je ipak socijalna solidarnost određenih socijalnih grupa, u cilju održavanja dohotka veća u EU. Najniži postotak nezaposlenosti mladih ima Njemačka, što je svakako rezultat specifičnog – dualnog sistema obrazovanja baziranog na praktičnoj nastavi tokom školovanja. Kako je obrazovanje važan faktor ukupnog razvoja sve više se akcenat stavlja na njegovo pospješivanje unutar Evropske Unije. Evropska unija podupire širok raspon aktivnosti u području obrazovanja, kulture, istraživanja i mladih. Po prvi put, od Svjetske ekonomske krize, zemlje EU bilježe pad nezaposlenosti, što mnogi povezuju sa ulaganjem u programe obrazovanja i osposobljavanja radnika – Lisabonskom strategijom i Strategijom Evropa 2020.

18. U naučnom istraživanju u radu pod naslovom „**Komparacija fiskalne presije u BiH sa zemljama EU i OECD-a**“, autori ukazuju na važnost fiskalnog opterećenja na nacionalnom i globalnom nivou ali se osvrću i na metodologiju njegovog utvrđivanja, iz razloga što ono utiče na alokativnu neutralnost fiskalne politike, pokazuje nivo pritiska koji država ima na privredu, kao i na konkurentnost na svjetskom tržištu. Zaključuju da fiskalno opterećenje predstavlja indikator koji pokazuje koliko efikasno fiskalne politike ostvaruju svoje primarne ciljeve, a metodologije njegovog utvrđivanja su se mijenjale u skladu sa ekonomskim, političkim promjenama, novim izvorima podataka, eksternim socijalno - ekonomskim faktorima. U radu se koristi model linearne regresije, sa jednom zavisnom i nezavisnom varijablom gdje se ispita model i priroda njihove veze i utvrdio iznos fiskalnog opterećenja za Bosnu i Hercegovinu u periodu od 11 godina, u skladu sa prihvaćenom metodologijom.

19. U radu „**Ugovori o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja**“ autor se bavi istraživanjem dvostrukog oporezivanja s pravnog stanovišta, koje se javlja se kada se jedinstveni dohodak dvaput oporezuje. Ako neko preduzeće (Transnacionalna kompanija - TNK) posluje u dvije

države, profit preduzeća može da bude oporezovan od strane dva nacionalna poreska organa. Često se zaboravlja da ono što je važno u slučaju TNK nije činjenica da se na dohodak tih kompanija dvaput plaća porez, već pre ukupan nivo oporezivanja. Ako se dohodak TNK iz države A zarađen u državi B oporezuje od strane države B, onda država A može da oslobodi TNK plaćanja poreza na onaj dio dohotka kojeg ostvarila u državi B. Drugi način za rješavanje ovog problema jeste da država A dozvoli poreski kredit svojim TNK za poreze koji su plaćeni u državi B. U tom slučaju, poresko opterećenje na korporaciju države A koja posluje u državi B isto kao ono u slučaju isključivo domaćeg poslovanja preduzeća u državi A, pod uslovom da su porezi države B niži ili isti kao oni u državi B. Zaljučak je da države mogu na različite načine da uvode mjere čiji je cilj spriječavanje, ili potpuna eliminacija dvostrukog pravnog oporezivanja. Generalno, sve te mjere se dijele u dvije grupe: unilateralne i međunarodne (bilateralne i multilateralne) mjere.

20. U radu "**Poreske prevare i utaje**" se istražuje obim i zastupljenost ovih nelegalnih aktivnosti i njihove prijetnje integritetu finansijskih ustanova koja dovodi u nepovoljan položaj privredne subjekte koji legalno posluju. U uslovima pravne nesigurnosti i razvijene korupcije jako se smanjuje interes stranih investitora za ulaganja u te zemlje. Pranjem novca i korupcijom koja je njegova česta popratna pojava stvara se opasna prijetnja državnoj suverenosti, autoritetu državne vlasti, narušavaju demokratske vrijednosti i javne ustanove, te značajno šteti nacionalnoj privredi. Tim poslovima se ohrabruju tradicionalni obrasci poreske evazije, izbjegavanja zakona, krijumčarenje i bijeg finansijskih sredstava, što sve zajedno povećava poresko opterećenje za one koji plaćaju porez. Zaključuje se da pranje novca neposredno utiče na smanjenje transparentnosti i narušavanje efikasnosti finansijskog tržišta, važnih odrednica u djelotvornom funkcionisanju cijele ekonomije.

21. U naučnom radu "**Efektuiranje Svjetske ekonomske krize u Evropskoj uniji – pouke za fiskalnu politiku u Republici Srpskoj**", dat je pregled aktuelne fiskalne politike u Evropskoj uniji i BiH, sa osvrtom na uzroke i posljedice krize. U istraživanju se, s obzirom na složenost cilja, ukazuje na promtne potrebe za prevazilaženjem problema rasta budžetskih deficita nastalih uslijed ekonomske krize i korištenja mjera fiskalne politike u funkciji smanjenja nezaposlenosti. U radu se dokazuje da se uzastopnim rebalansima budžeta za 2009. godinu znatno povećalo oslanjanje na kreditno finansiranje budžetskih deficita, da je zaduživanje javnog sektora kod poslovnih banaka u Republici Srpskoj i analiziranim zemljama dovelo do osjetno smanjenog kreditiranja sektora privrede i stanovništva, te da je plasman evroobveznica u maju 2009. godine bio skuplji od ranijih plasmana u sličnim okolnostima i uporedivih izdanja državnih obveznica u prvoj polovini 2009. godine. Kao rezultat istraživanja, navodi se da ekspanzivna fiskalna politika u Republici Srpskoj ne bi bila efikasna, naprotiv umanjila bi fiskalnu održivost i fiskalnu stabilnost.

22. U naučnom radu "**Šarolikost oporezivanja imovine u Bosni i Hercegovini**", autori se bave temama fiskalne decentralizacije i mjerenja efektivnog poreskog opterećenja imovine u statički i dinamički u Bosni i Hercegovini. U rezultatima istraživanja prezentuju se izuzetne razlike u poreskom opterećenju u fiskalnim jurisdikcijama BiH, ali i da ne utiče značajno na mobilnost faktora između istih.

4. Obrazovna djelatnost kandidata

1. Obrazovna djelatnost prije poslednjeg izbora

Kao asistent, a potom i nastavnik pored **Ekonomskog fakulteta u I. Sarajevu** držao nastavu i na: Postdiplomskim studijama **Ekonomskog fakulteta u Banjaluci** na predmetu Javne i monetarne finansije, Osnovnom studiju **Pravnog fakulteta u I. Sarajevu** na predmetu Finansije

i finasijsko pravo, **Višoj školi za spoljnu trgovinu u Bijeljini** na predmetu Osnovi ekonomije i **Filozofskom fakultetu u I. Sarajevu** na predmetima: Ekonomika turizma i Ekonomski sistemi BiH, **Fakulteta za proizvodni menadžment u Banja Luci**, **Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru** – Porezi i poresko planiranje i **Fakultetu za poslovnu ekonomiju u Valjevu** – Investicioni menadžment, Korporativne finansije, matičnom fakultetu u I. Sarajevu: Javne finansije, Fiskalni sistemi, Politika EU i Evropske ekonomske integracije.

2. Obrazovna djelatnost poslije posljednjeg izbora

Predavanja na osnovnim i postdiplomske studijama na predmetima: Javne finansije, Fiskalni sistemi, Politika EU i Evropske ekonomske integracije na **Ekonomskim fakultetima u Palama**, Sveučilišta u **Mostaru**, **Univerziteta u Banja Luci**, **Bijeljini**, Visokoj poslovno tehničkoj školi u **Užicu**.

A) Predmeti na osnovnim studijama:

1. Finansije i finasijsko pravo, Pravni fakultet, Univerzitet u Istočnom Sarajevu,
2. Javne finansije, Ekonomski fakultet - Pale u Univerzitet u Istočnom Sarajevu
3. Porezi i poresko planiranje, Ekonomski fakultet Pale - Univerzitet u Istočnom Sarajevu
4. Evropske ekonomske integracije, Ekonomski fakultet Pale, Univerzitet u Istočnom. Sarajevu.

B) Predmeti na master i specijalističkim studijama :

1. Fiskalni sistemi, Ekonomski fakultet Pale, Univerziteta u Istočnom Sarajevu.
2. Javne finansije, Ekonomski fakultet Univerziteta u Banja Luci,
3. Fiskalni sistemi, Visoka poslovno tehnička škola u Užicu.

Kao mentor izveo 100 diplomaca, 5 magistara, trenutno je mentor na 3 doktorata i 5 magistarskih radova.

Mentorstvo doktorskih disertacija:

1. Model determinacije subjektivnih i objektivnih faktora poreske evazije, Mentor, Kandidat mr Saudin Terzić, Ekonomski fakultet U Banja Luci, Doktorska disertacija, u.n.o Fiskalna ekonomija.
  2. Restrukturiranje sistema direktnog oporezivanja u funkciji privlačenja stranih investicija i sprečavanja odliva kapitala“, doktorska disertacija, Mentor, Kandidat mr Milan Tadić, Fakultet za poslovnu ekonomiju Univerziteta u I. Sarajevu, u.n.o. Fiskalna ekonomija.
- Mentorstvo na magistarskim tezama:
1. Gordan Tasić, Efikasnost organizacija poreske administracije u zemljama u tranziciji sa osvrtom na Bosnu i Hercegovinu, u.n.o. Fiskalna ekonomija.
  2. Rade Pejović, „Analiza poreske konkurentnosti kod poreza na dobit u Bosni i Hercegovini“, u.n.o. Fiskalna ekonomija
  3. Siniša Savić, Poreska harmonizacija u EU, u.n.o Fiskalna ekonomija
  4. Adrijana Rac, Fondovi i programi predpristupne pomoći sa akcentom na BiH
  5. Tatjana Šiljegović, Budžetski efekti primjene programa stabilizacije i pridruživanja, u.n.o. Fiskalna ekonomija
  6. Dejan Vilotić, Prednosti i nedostaci sistema javnih nabavki u BiH, u.n.o. Fiskalna ekonomija.
  7. Sandra Sikima, „Jačanje institucionalnih kapaciteta u procesu pridruživanja Bosne i

- Hercegovine Evropskoj uniji sa posebnim osvrtom na IPA fondove”, u.n.o. Fiskalna ekonomija
8. Adrijana Pandurević, Siva ekonomija u BiH, u.n.o. Fiskalna ekonomija
9. Ljiljana Mališ, mjerenje Fiskalanog opterećenja, u.n.o. Fiskalna ekonomija
10. Slobodan Rakić, Reforma sistema penzionog osiguranja, u.n.o. Fiskalna ekonomija
11. Predrag Ždrale, Komparativna analiza sistema socijalnog osiguranja u zemljama u tranziciji, u.n.o. Javne finansije
12. Slavica Dabić, Finansijska kriza u zemljama Jugoistočne Evrope, u.n.o. Fiskalna ekonomija
13. Olgica Slijepčević, Produktivnost i pravičnost u finansiranju obrazovanja, u.n.o. Fiskalna ekonomija
14. Slaven Kundačina, Finansijska kriza na Zapadnom Balkanu – razmjere i perspektive izlaska iz krize, u.n.o. Međunarodne finansije
15. Vanja Čosović, Modeli i principi fiskalne decentralizacije, u.n.o. Fiskalna ekonomija

Mišljenje studenata o pedagoškom radu nastavnika formirano u skladu sa opštim aktom Univerziteta, fakulteta: U svih zadnjih 5 godina, na anonimnim anketama koje sprovodi Komisija Univerziteta u I. Sarajevu nastavnik je ocijenjen sa odlikom.

Nagrađen je Plaketom od strane Univerziteta u I. Sarajevu za 2015. godinu.

5. Stručna djelatnost kandidata

Član uređivačkog odbora Zbornika radova Ekonomskog fakulteta u I. Sarajevu 2012-2016. Član naučnog odbora međunarodne naučne konferencije „Jahorina – biznis forum“ (2013., 2014. i 2015. godine). Član naučnog odbora međunarodne naučne konferencije „Globalizacija i ekonomija“ u Andrićgradu, 2015. godine.

Samostalni stručni projekti:

1. Finansijski efekti na BiH uslijed potpisivanja ugovora o SSP, Ministarstvo finansija i trezora BiH, Sarajevo, 2008.
2. Izrada Zakona o Sistemu indirektnog oporezivanja, Ministarstvo finansija Republike Srpske, Banja Luka, 2004.
3. Izrada studijskog programa Turizam i hotelijerstvo, Ekonomski fakultet Univerziteta u I. Sarajevu, 2010.
4. Izrada studijskih programa za Visoku školu lijepih umjetnosti u Andrićgradu, Ministarstvo obrazovanja RS, 2015.
5. Permanentna edukacija administrativnog osoblja zaposlenog u fiskalnom sektoru u BiH, Delegacija Evropske komisije za BiH, Sarajevo -Banja Luka, 2008.
6. Aktivnosti Vlade Republike Srpske u sklopu uvođenja poreza na dodatu vrednost u BiH, Ministarstvo finansija RS, Banja Luka 2003.

Poreski konsalting za d.o.o. Revikon iz Sarajeva.

Poreski savjetnik privrednim subjektima i zastupnik u arbitražama.

6. Rezultat intervjua kandidata

Intervju sa kandidatom prof. dr Aleksandrom Stojanovićem održan je 28.04. 2017. godine. Kandidat je upoznat sa načinom rada Komisije i principima kojima se ona rukovodi u svom radu. Osnovu intervjua predstavljale su teme kandidatovog shvatanja modernih tendencija u naučnoj oblasti u kojoj se bira u nastavničko zvanje, razumijevanje i praćenje modernih metoda analize i savremene literature u oblasti fiskalne ekonomije. Posebna pažnja je posvećena kandidatovoj viziji razvoja moderne ekonomske nauke i njenog uticaj na promjenu i oblikovanje

nastavnih planova i programa disciplina koje treba da predaje. Tokom razgovora, kandidat je pokazao da razumije moderne tendencije i da je informisan o njima u naučnoj oblasti za koju se bira, kao i da, sa aspekta njemu dostupnih resursa, prati tendencije u modernoj ekonomskoj nauci i njihove uticaje na oblikovanje novih metoda nastave iz Fiskalne ekonomije. U razgovoru, a to je potvrđeno i kroz radove, kandidat je pokazao veliko razumijevanje praktičnog smisla izučavanja disciplina koje predaje. Njegova tendencija je da ekonomske principe prepozna u okruženju, da pojavne oblike ekonomske aktivnosti objasni zakonitostima koje je otkrila ekonomska nauka. Gotovo svi njegovi radovi imaju jasno istaknutu tu dimenziju. Kandidat je pokazao poznavanje većeg broja ekonomskih disciplina. Njegovo poimanje ekonomskih istraživanja vezano je za multidisciplinarni pristup.

III ZAKLJUČNO MIŠLJENJE

Prof. dr Aleksandar Stojanović **ISPUNJAVA** sve obavezne **USLOVE ZA IZBOR U ZVANJA NASTAVNIKA NA UNIVERZITETU za izbor u zvanje redovnog profesora na užu naučnu oblast "Fiskalna ekonomija"**:

- Posедуje višedecenijsko respektibilno iskustvo u pedagoškom radu sa studentima.
- Ima pozitivne i visoke ocjene pedagoškog rada u studentskim anketama tokom cjelokupnog proteklog izbornog perioda.
- Ima tri odobrena univerzitetska udžbenika (sa ISBN brojem) za predmet iz studijskog programa fakulteta, odnosno univerziteta, i jednu naučnu monografiju iz naučne oblasti za koju se bira, u periodu od izbora u prethodno zvanje.
- Ima objavljeno znatno više od Zakonom propisanih, minimalnih osam, naučnih radova od izbora u prethodno zvanje iz naučne oblasti za koju se bira.
- Citiran je u domaćoj literaturi.
- Recenzent je na projektima od međunarodnog značaja i brojnim naučnim radovima objavljenim u domaćim zbornicima i časopisima.
- Ima veći broj predavanja na međunarodnom ili domaćem naučnom skupu i saopštenja na međunarodnom i domaćem naučnom skupu.
- Ima brojna uspješno realizovana mentorstva na postdiplomskim ciklusima studija.
- Ima rezultate u razvoju naučno-nastavnog podmlatka na fakultetu.
- Ima znatno veće učešće u komisiji za odbranu rada na specijalističkim, postdiplomskim, odnosno master akademskim studijama neophodnog uključujući i mentorstva i članstva u komisijama na doktoratima.
- Ima uspješno realizovanu saradnju sa visokoškolskim institucijama u inostranstvu.

Prof. dr Aleksandar Stojanović ispunjava i sve izborne uslove.

VI PREDLOG ZA IZBOR KANDIDATA U ZVANJE

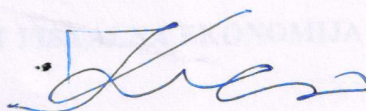
Na osnovu izloženih podataka o kvalifikacijama, naučnom doprinosu i radnom iskustvu u visokom obrazovanju, Komisija obavještava Nastavno-naučno vijeće Ekonomskog fakulteta u Palama i Senat Univerziteta u Istočnom Sarajevu, da prijavljeni kandidat prof. dr Aleksandar Stojanović na konkurs za Redovnog profesora na užu naučnu oblast "Fiskalna ekonomija" ispunjava sve uslove predviđene Pravilnikom o izboru u zvanja nastavnika i saradnika Univerziteta u Istočnom Sarajevu i sve **USLOVE ZA IZBOR U ZVANJA NASTAVNIKA NA**

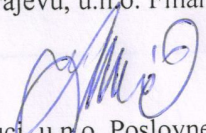

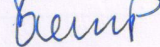
UNIVERZITETU, i predlaže izbor prof. dr Aleksandra Stojanovića u zvanje redovnog profesora za užu naučnu oblast Fiskalna ekonomija.

Istočno Sarajevo, 28.04.2017.

Članovi Komisije:

1. Prof. dr Sead Kreso
(Redovni profesor Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, u.n.o. Finansije)

2. Prof. dr Dragan Mikerević
(Redovni profesor Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Banja Luci, u.n.o. Poslovne finansije)

3. Prof. dr Radomir Božić
(Redovni profesor Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Istočnom Sarajevu, u.n.o. Poslovne finansije i Računovodstvo)